

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de invoering van een erkenning voor het verrichten van uitzendactiviteiten in de binnenscheepvaartsector
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Gelet op de specifieke kwalificaties voor personeel in de binnenscheepvaartsector, de meldingen van sociale fraude en de moeilijkheden om uitzendbureaus en uitzendkrachten in deze sector in beeld te brengen, is er nood aan een specifieke erkenning voor uitzendarbeid in de binnenscheepvaartsector. Voorliggend besluit voert een specifieke erkenningsplicht in voor deze sector. Zo wordt een betere controle mogelijk en wordt binnen de sector een signaal gegeven met welke uitzendbureaus kan worden samengewerkt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsveld: Werk

Het voorliggend ontwerp van besluit voorziet in een wijziging van het besluit van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. Er wordt voorgesteld een bijkomende erkenning voor uitzendactiviteiten in de binnenscheepvaartsector in te voeren.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2022 van 26 augustus 2022;
- het advies van de inspectie van financiën van 7 september 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De binnenscheepvaart is een sector als geen andere: de werknemers zijn weken tot zelfs maanden aan boord, binnenschepen varen doorheen de verschillende gewesten en landen, inzake veiligheid moet aan verschillende verplichtingen voldaan worden,... Tot 9 april 2018 was er een algemeen verbod op uitzendarbeid in deze sector. De Wet van 26 maart 2018 betreffende de versterking van de economische groei en de sociale cohesie voorzag echter in de opheffing van alle algemene sectorale verboden op de tewerkstelling van uitzendkrachten.

Het gebruik van uitzendkrachten in de binnenscheepvaartsector is moeilijk in beeld te brengen. De gegevens gebaseerd op NACE-codes hebben enkel betrekking op vaste werknemers bij binnenreders en dus niet op uitzendkrachten. Uitzendkrachten zijn moeilijk of niet te detecteren, omdat voor deze uitzendkrachten niet geregistreerd wordt bij de RSZ voor welke gebruiker ze actief zijn. Het paritair comité voor de binnenscheepvaart (PC 139) staat niet in de lijst van paritaire comités die uitzendbureaus verplicht moeten vermelden in de Dimona-aangifte bij de gebruikers van hun uitzendkrachten. Op basis van de Limosa-gegevens met betrekking tot internationaal transport is het eveneens niet mogelijk de uitzendkrachten in deze sector in beeld te brengen, aangezien de RSZ geen opdeling kan maken tussen transport over lucht, land of water. Bovendien geldt er enkel een limosa-meldingsplicht voor cabotage.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 6 mei 2022 met betrekking tot de beroepscompetenties voor binnenvaartpersoneel vormt de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties in de binnenvaart. In deze richtlijn worden de voorwaarden en procedures vastgesteld voor de certificering van de kwalificaties van de personen die betrokken zijn bij het bedienen van een vaartuig dat de binnenwateren in de Unie bevaart (niet alleen de schippers), alsmede voor de erkenning van die kwalificaties in de lidstaten. Uitzendbureaus die actief willen zijn in deze sector zullen dus een concrete kennis moeten hebben van deze verplichtingen.

In het voorjaar van 2022 werd een werkgroep opgericht om de problematiek rond uitzendactiviteiten in de binnenscheepvaartsector te bespreken. In deze werkgroep zaten vertegenwoordigers van de sociale partners, het Fonds voor de Rijn- en Binnenvaart en verschillende inspectiediensten. De experts in deze werkgroep gaven aan dat er in de praktijk veel niet-erkende ondernemingen actief zijn die personeel leveren, zogenaamde afloscentrales en crewing agencies. Momenteel is slechts van

een drietal erkende uitzendbureaus bekend dat ze actief zijn in de binnenscheepvaartsector. Het is echter mogelijk dat er ook andere bureaus actief zijn in deze sector. Met een algemene erkenning voor uitzendactiviteiten is dit immers toegelaten.

Daarnaast zijn er volgens de experts ook meldingen van sociale fraude bij erkende uitzendbureaus. In november 2020 bezorgde het Fonds voor de Rijn- en Binnenscheepvaart een brief waarin zij meldde dat een in Vlaanderen erkend uitzendbureau flagrant in overtreding is met de geldende loon- en arbeidsvoorwaarden. Vele ondernemingen die hier personeel leveren leven de Belgische CAO's niet na en hanteren dergelijk lage tarieven, waardoor het voor een uitzendbureau dat de regels wel toepast onmogelijk is om hiermee te concurreren.

Gelet op de zeer specifieke kwalificaties, de meldingen van misbruiken en de moeilijkheden om uitzendkrachten en -ondernemingen in deze sector in beeld te brengen en op te volgen, is er nood aan een specifieke erkenning voor uitzendarbeid in de binnenscheepvaartsector. Een specifieke erkenning kan een goed instrument zijn om een signaal te geven binnen de sector, zodat het duidelijk is met welke ondernemingen er mag worden samengewerkt. Zo kan legale interim worden georganiseerd en is het mogelijk gerichte controles uit te voeren.

Artikel 9, §3 van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling bepaalt dat de Vlaamse Regering kan bepalen voor welke sector een afzonderlijke erkenning als uitzendbureau vereist is. Vooral nog werd enkel voor de bouwsector en de artistieke sector in een aparte regeling voorzien. Deze regelingen werden voornamelijk ingegeven door de specifieke competenties die vereist zijn in deze sectoren, alsook de vrees voor misbruik in deze sectoren. Zoals hierboven aangetoond is dit ook het geval voor de binnenscheepvaartsector. Bovendien maken de aparte erkenningen het voor de betrokken sectorale fondsen eenvoudiger om de betrokken uitzendbureaus als werkgever in de sector te herkennen. Niettemin blijft de gewone procedure tot erkenning van toepassing: de Vlaamse Adviescommissie voor Uitzendactiviteiten en activiteiten voor Sportmakelaars geeft advies, de (vertegenwoordiger van de) Minister beslist.

Tijdens de hoorzitting met de adviescommissie die wordt georganiseerd naar aanleiding van de erkenningsaanvraag kunnen bijkomende vragen worden gesteld, zoals bv. de vraag of het bureau op de hoogte is van de geldende verplichtingen in deze sector en of de bemanningsleden in het bezit zijn van een kwalificatiecertificaat. Voor de uitzendbureaus brengt dit geen grote bijkomende administratieve last met zich mee. Er worden geen bijkomende documenten vereist t.o.v. een eerste erkenningsaanvraag. Wanneer het bureau reeds over een erkenning beschikt en een bijkomende erkenning wenst aan te vragen, worden deze aanvragen via een vereenvoudigde procedure behandeld, zonder hoorzitting. Er kunnen dan wel schriftelijk een aantal bijkomende vragen omtrent de geldende verplichtingen worden gesteld, zoals we momenteel ook doen voor bijkomende erkenningsaanvragen in de bouwsector.

Dit maakt overigens ook dat bonafide uitzendkantoren die zich op deze markt zouden willen richten, kunnen uitpakken met hun specifieke erkenning.

Het is daarnaast ook de bedoeling om in te zetten op een betere handhaving. Er wordt bekeken hoe een structurele samenwerking kan worden opgezet tussen de verschillende inspectiediensten en de scheepvaartpolitie.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1.

Dit artikel voert de definitie in van 'binnenscheepvaartsector' en behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2.

Dit artikel bepaalt dat er voor uitzendactiviteiten in de binnenscheepvaartsector een specifieke erkenning wordt vereist, net zoals dit het geval is voor de bouwsector en de artistieke sector. Er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd die bepaalt dat deze erkenning enkel geldt voor het aanbieden van uitzendactiviteiten aan ondernemingen die behoren tot de binnenscheepvaartsector. Het betreffen hier ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de binnenscheepvaart (PC 139). Een uitzendbureau dat activiteiten in deze sector wil verrichten, moet voldoen aan de geldende verplichtingen binnen dit paritair comité.

Artikel 3.

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van dit besluit. Er wordt voorzien in een voldoende ruime periode tussen de publicatie en de inwerkingtreding, zodat de uitzendbureaus die activiteiten wensen te verrichten in de binnenscheepvaartsector de nodige tijd hebben om de erkenning aan te vragen.

Artikel 4.

De Vlaamse minister, bevoegd voor Werk, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De artikelen uit het ontwerp van besluit hebben geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid. Eventuele meeruitgaven worden opgevangen binnen de kredieten van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

Het advies van Inspectie van Financiën van 7 september 2022 was gunstig. Er werd meegedeeld dat er geen begrotingsakkoord wordt vereist.

B. ESR-TOETS

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit wordt het ontwerp voorgelegd aan het advies van de SERV en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de invoering van een erkenning voor het verrichten van uitzendactiviteiten in de binnenscheepvaartsector

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit:

2.1. het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,

2.3. het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Jo BROUNS